

Sygn. akt VIII U 34/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Gierszewska

Protokolant: st.sekr.sądowy Beata Dukat

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy L. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 31 sierpnia 2012r. nr (...) oraz od decyzji z dnia

30 listopada 2012 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje L. C. prawo do emerytury , poczynając od dnia 3 lipca 2012 roku,
2. stwierdza, iż pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie.

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 34/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu L. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153 poz. 1227 ze zm.). Organ rentowy wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu pracy od dnia 01 czerwca 1988 r. do 30 listopada 1990 r. w Inspekcji Weterynaryjnej w G., wobec faktu, iż zgodnie z pismem otrzymanym z zakładu pracy z dnia 13 sierpnia 2012 r. w ww. okresie ubezpieczony zajmował stanowisko kierownika Oddziału (...) oraz p.o. kierownika (...). Organ wskazał, iż praca w warunkach szczególnych oznacza konieczność stałego i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku, przebywania w środowisku pracy, w którym zatrudnieni są pracownicy wykonujący prace w szczególnych warunkach, ponieważ to właśnie te warunki, a nie rodzaj wykonywanej pracy decyduje o umieszczeniu ich w wykazie. Jeżeli pracownik wykonujący zadania lekarza weterynarii, nie świadczy takiej pracy stale i bezpośrednio przy pracach wymienionych w rozporządzeniu, lecz

równolegle wykonuje w imieniu pracodawcy szereg innych czynności (np. o charakterze administracyjno-biurowym), jego pracy nie można traktować na równi z pracą wykonywaną w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 30 listopada 2012 r. organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu L. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z powodów jak w ww. decyzji z dnia 31 sierpnia 2012 r.

Ubezpieczony L. C. odwołał się od powyższych decyzji wskazując, iż zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) spełnia wszystkie kryteria konieczne dla przyznania mu emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż pełniąc funkcje kierownicze (ordynatora, kierownika oddziału lecznictwa i p.o. kierownika specjalistycznej lecznicy zwierząt) w byłej (...) w G.-R. przy ul. (...), równolegle stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ratował i leczył zwierzęta – wykonywał więc prace medycznego ratownictwa w zakładzie pomocy doraźnej lecznictwa zwierząt.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonych decyzjach.

Zarządzeniem z dnia 22 stycznia 2013 r. tutejszy Sąd na mocy art. 219 kpc połączył sprawę o sygn. akt VIII U 45/13 do rozpoznania ze sprawą VIII U 34/13 i zarządził prowadzić ją dalej pod wspólna sygn.akt VIII U 34/13.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony L. C., urodzony (...), w dniu 03 lipca 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę.

Okoliczności bezsporne, vide : wniosek – k. 1 – 2 plik E akt ubezpieczeniowych.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 29 lat, 6 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 13 lat pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 31 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił L. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Okoliczności bezsporne, vide: karta przebiegu zatrudnienia – k. 12 plik E akt ubezpieczeniowych, decyzja ZUS z dnia 31.08.2012 r. – k. 13 plik E akt ubezpieczeniowych,

W związku ze złożonym odwołaniem z dnia 18 września 2012 r. oraz przeprowadzonym postępowaniem wyjaśniającym kolejną decyzją z dnia 30 listopada 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił L. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Okoliczności bezsporne, odwołanie k.14-15 plik E akt ubezpieczeniowych, decyzja ZUS z dnia 30.11.2012 r. – k. 21 plik E akt ubezpieczeniowych,

L. C. ukończył studia na Wydziale (...) Weterynaryjnej Akademii Rolniczej we W. i uzyskał tytułu lekarza weterynarii.

W spornym okresie od dnia 01 czerwca 1988 r. do dnia 30 listopada 1990 r. wnioskodawca zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w Wojewódzkim Zakładzie (...) - Oddziale Terenowym w G., (...) dla (...) w G. na stanowisku p.o. kierownika (...) w G.-R. w pełnym wymiarze czasu pracy. W lecznicy pracowało 5 lekarzy weterynarii.

Ubezpieczony w takim samym zakresie, jak pozostali lekarze, wykonywał prace medycznego ratownictwa zwierząt, przyjmował zwierzęta w gabinecie, jeździł w teren, pełnił dyżury nocne. Lekarze starali się solidarnie rozdzielać między sobą obowiązki i dyżury.

Wnioskodawca jako p.o. kierownika (...) ponosił merytoryczną i materialną odpowiedzialność za wszystko co działo się w lecznicy. Wszelkie czynności administracyjne wykonywał po zakończeniu swojej zmiany. Współpracowały z nim 2 sekretarki, które zajmowały się wszystkimi sprawami administracyjnymi (opracowywały harmonogramy czasu pracy, dyżurów, które podpisywał wnioskodawca) oraz prowadziły księgowość.

Okoliczności bezsporne, vide : świadectwa pracy – k. 5 – 6 plik E akt ubezpieczeniowych, umowa o prace, angaże – akta osobowe k.28 akt sprawy koperta, zeznania świadka J. K. – k. 42-43 akt sprawy, zeznania świadka E. R. – k. 42-43 akt sprawy, wyjaśnienia wnioskodawcy k.43-44 akt sprawy

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w aktach rentowych pozwanego organu oraz w aktach osobowych ubezpieczonego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków J. K. oraz E. R., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym wyjaśnieniami wnioskodawcy, tworzą zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie L. C. zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, iż ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1)legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 rozporządzenia, stosuje się je do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4 – 15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej „wykazami”.

Stosownie zaś do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale XII (w służbie zdrowia i opiece społecznej) pod pozycją 4 wymienione są prace w zespołach pomocy doraźnej pogotowia ratunkowego oraz medycznego ratownictwa górniczego. Posiłkowo dodać można, iż w wykazie A stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1998 r., Nr 2, poz. 4 – 5) w dziale XII pod poz. 4 pkt 1 znajduje się stanowisko lekarza weterynarii.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień złożenia wniosku osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, w tym 13 lat pracy w szczególnych warunkach oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało, czy okres zatrudnienia od dnia 01 czerwca 1988 r. do dnia 30 listopada 1990 r. w Wojewódzkim Zakładzie (...) - Oddziale Terenowym w G., (...) dla (...) w G. na stanowisku p.o. kierownika (...) w G.-R. może zostać uznany za okres pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym w szczególności w dokumentach znajdujących się w aktach ubezpieczeniowych oraz został potwierdzony przez świadków przesłuchanych w toku postępowania. Świadczenie zgodnie zeznali, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace medycznego ratownictwa zwierząt, wykonując swoje obowiązki na równi z innymi lekarzami. Zdaniem Sądu, świadkowie posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, byli bowiem zatrudnieni wraz z ubezpieczonym mniej więcej w tym samym okresie czasu, w tych samych zakładach pracy. Sąd również nie znalazł jakichkolwiek podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach przysługuje wówczas, gdy ubiegający się o prawo wykonywał prace w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Decydujące znaczenie ma zatem rodzaj i wymiar wykonywanej pracy, a nie przedłożenie świadectwa pracy w szczególnych warunkach określające stanowisko pracy, ponieważ o zaliczeniu danego rodzaju pracy do wykonywanej w szczególnych warunkach decyduje nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale charakter wykonywanych czynności.

Należy podkreślić, że sporny nie był okres pracy w w/w zakładzie – okres ten został bowiem uwzględniony w ogólnym okresie zatrudnienia wnioskodawcy. Po jego uwzględnieniu jako okresu pracy w szczególnych warunkach wnioskodawca legitymuje się koniecznym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

W ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także na dzień 01 stycznia 1999 r. spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał L. C. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 3 lipca 2012 r., tj. od dnia złożenia wniosku, mając na uwadze dyspozycję art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którą świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy uznał z kolei, iż pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na to, że dopiero przeprowadzenie obszernego postępowania dowodowego w toku postępowania przed Sądem, w tym w szczególności dopuszczenie dowodu z akt osobowych ubezpieczonego, pozwoliło na uznanie, że w spornych okresach wykonywała pracę w warunkach szczególnych.

SSA w SO Ewa Gierszewska

]

Zarządzenie :

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
3. przedłożyć z wpływem lub za 21 dni z zpo.

Gdańsk, dnia

SSA w SO Ewa Gierszewska